

№ 65 სექტემბერი - ოქტომბერი 2022 წელი

რელიგიურ-საგანმანათლებლო ჟურნალი

საღი მთვარე

2

ზღვარი რქმენასა და ურქმუნობას შორის ლაზა ბოლქვაძე

8

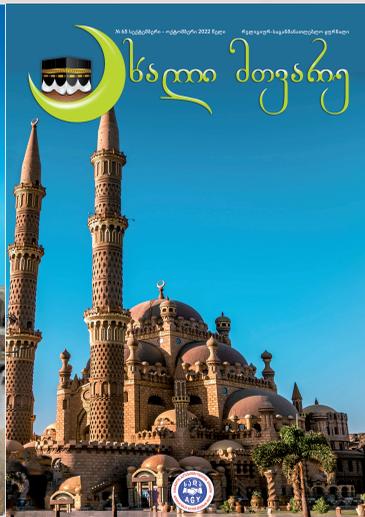
ზომიერება ზურაბ მიქელაძე

11

სურა - ის ს060/36 დანიელ ბოლქვაძე

16

შირში ყველაზე დიდი ცოლვაა ბადრი შანთაძე

ახალი მიზარი რელიგიურ-საგანმანათლებლო ჟურნალი №64 ივლისი - აბგისტი, 2022 წელი ISSN 1987-6106 UDC (უაკ) 2-472 ა-984

გამომცემელი: ა(ა)იპ-„საქართველოსახალგაზრდებზე დახმარების ასოციაცია“

პასუხისმგებელი რედაქტორი: ზურაბ მიქელაძე

რედაქტორი: ნინო დუმბაძე

თეოლოგიური რედაქტორი: ომარ ბოლქვაძე

კომპიუტერული უზრუნველყოფა და დიზაინი: უშანგი ბოლქვაძე

ჟურნალი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. ავტორები თავად აგებენ პასუხს მათ მიერ მოყვანილი ფაქტების, არგუმენტებისა და ციტატების სიზუსტეზე. მასალების გადაბეჭდვა ნებადართულია რედაქციასთან შეთანხმებით. რედაქცია

ვალდებულია, გამოუქვეყნებელი მასალები, პირველი მოთხოვნისთანავე, გადასცეს პირადად ავტორს.

მისამართი: ქ. ბათუმი, ხახულის I შესახვევი №-1

ტელ. ფაქსი: +995 0 (422) 24-04-65

ელ. ფოსტა: sadafond@hotmail.com

Sada Georgia

დაიბეჭდა: შპს „თბილისელები პრინტი“

მისამართი: ქ. თბილისი, ყაზბეგის ქუჩა №-47 ტელ: +995 0 (32) 2 336 336

წინასიყვართ

ღვირფასო მკითხველნო! მოგესალმებით მონყალე და მწყალობელი უზენაესი ალლაჰის სახელით, უზენაეს ალლაჰს ეკუთვნის ქება-დიდება, მხოლოდ და მხოლოდ ის არის ქება-დიდების ღირსი. უზენაესმა ალლაჰმა ადამიანი, სხვა დანარჩენი არსებებისგან გონიერი და აღმატებული გააჩინა, ამიტომ ადამიანმა უნდა შეძლოს ყველაფერში ზომიერების დაცვა. ჩვენი სარწმუნეობა ისლამი, ზომიერებასა და ზომიერების დაცვას დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს, რაც დღესდღეობით ყურადღების მიღმა დარჩენილი. ისლამი ჭამა - სმის, ჩაცმა - დახურვის, ქონების გამოყენება - მოხმარების, ღვთისმსახურების შესრულების და მსგავს საქმეებში გადაჭარბებას კრძალავს და საშუალო მდგომარეობის არჩევას გვიჩვენებს. ამიტომ ადამიანისთვის ყველაზე საუკეთესო სწორედ ზომიერებაა. ალლაჰმა ყველა ადამიანი თანასწორუფლებიანი გააჩინა და ყველას ზომიერებისაკენ მოუწოდა. რადგან ზღვარგადასულობა და გადაჭარბებულობა ადამიანისათვის დამღუპველია. ზომიერება — თავშეკავებულობის, წონასწორობის, თანაბარუფლებიანობის, სოციალურ-ეკონომიური ბალანსისა და სიმშვიდის საწინდარია. ყველამ რომ ზომიერებით ისარგებლოს და საჭიროზე მეტი გასცეს, მსოფლიოში მშვიდი ადამიანი აღარ იქნება. სურა აღრაფი / 31 აიათში უზენაესი ალლაჰი ასე ბრძანებს:

„ჭამეთ და სვით და არ გადახვიდეთ ზღვარს, უეჭველად, მას არ უყვარს ზღვარგადასულნი.“

„ზეცაში აამაღლა და ზომა-წონა დაუნესა; ფრთხილად, ზომა-წონაში არ გადასცდეთ.“ (სურა რაჰმანის 7-8)

ერთ-ერთი სწავლული ამბობს:

„სამყაროში ყველაფერს ორი კუთხე გააჩნია. თუკი რაიმეს ერთი ბოლოთი დავიჭერთ, სიმძიმის ცენტრი მეორე ბოლო-

საკენ გადაინაცვლებს და წონასწორობა დაირღვევა. თუკი შუაგულს დავიჭერთ, ყველაფერი თავის ადგილას დარჩება და წესრიგს შეინარჩუნებს. ასეთ შემთხვევაში შუაგზა დაიჭირეთო.

მუსლიმი ადამიანი ვალდებულია ზომიერი ცხოვრება აირჩიოს და გადაჭარბებული არაფერი მოინდომოს. ასეთი ცხოვრების გზა-ალლაჰისა და მუჰამედ შუამავლის (ს.ა.ვ) რჩეული გზაა.

უზენაესი ალლაჰი კეთილი საქმეების კეთების და დახმარების აღმოჩენისას ზომიერებისაკენ მოგვიწოდებს

„და ნუ შემოიჭირებ ხელს კისერში მტკიცედ. (ნუ იქნები ძუნწი) და ნუ გაშლი მას მთლიანად (მთლად ხელგაშლილიც ნუ იქნები არ გადახვიდე ზღვარს და არ გაანიავო ქონება), რათა არ დარჩე იმედგაცრუებული და გადატაკებული.“

(სურა ისრას 29 აიათი)

მუჰამედ შუამავალი (ს.ა.ვ) თანამიმდებრებს შემდეგნაირად მოუწოდებდა: „შუა გზა აირჩიეთ, ზომიერება დაიცავით! სრულყოფილების მიღწევას და ალლაჰთან დაახლოებას შეეცადეთ! დინჯად და გათვლილი ანგარიშით მავალი ადამიანები თავიანთ სანადელს ადვილად აღწევენ. ხოლო ისინი ვინც უადგილოდ აჩქარდებიან, გზაში საკმაო პრობლემებს ხვდებიან, რის გამოც შეფერხება უწევთ.“

მუსლიმი ადამიანი, თავდაჯერებული და განწონასწორებული უნდა იყოს. ის ყველგან და ყოველთვის, საუბარსა თუ მოქმედებაში ზომიერებას გამოიჩენს და მას დაიცავს.

უზენაესმა ალლაჰმა მის მიერ დანებული ზომიერების დაცვა შეგვაძლებინოს და მისი კმაყოფილების დამსახურებულ ადამიანთა რიგებში გვამყოფოს - ინშა-ალლაჰ.

ლაგა ბოლქვაძე

ზღვარი რწმენასა და

ურწმუნოებას შორის

დღესდღეობით მუსლიმებს შორის ერთ-ერთი უდიდესი პრობლემაა „თაქფირი“-ს, ანუ ადამიანების ურწმუნოდ შერაცხვა. აქედან გამომდინარე დღევანდელ სტატიაში შევეცდები განვმარტო რა არის რწმენა და რას მოიცავს ის, ასევე ვისაუბრებ ურწმუნოებასა და ურწმუნოების თვისებების შესახებ. ეს ყველაფერი დაგვეხმარება ნათლად გავარჩიოთ მორწმუნეებისა და ურწმუნოების თვისებები და მდგომარეობები.

რწმენა, სიტყვა-სიტყვით შიშისგან შორს, მშვიდად და უსაფრთხოდ ყოფნას ნიშნავს. ისლამის ტერმინოლოგიური განმარტება კი შემდეგნაირადაა: „რწმენა, ალლაჰზე მინდობა (გულით დაჯერება) და ყველა იმ პუნქტის დადასტურებაა (აღიარება), რომელსაც ალლაჰი და მისი შუამავალი ბრძანებს.“

არსებობს სხვადასხვა შეხედულებები რწმენის შესახებ. შევეცდები თითოეული მოკლედ განვმარტო:

1. შეხედულება, რომლის მიხედვითაც რწმენის საფუძველი გულით დაჯერებაა.

ამ შეხედულებას „ეჰლი სუნნეთი“-ს ორი უდიდესი სწავლული ელ-ემარი და ებუ მანსურ ალ-მათურიდი იზიარებს. ისინი ამ შეხედულების დასამტკიცებლად სხვადასხვა ყურანის აიათებსა და წმინდა მოციქულის ჰადისებს არგუმენტად იყენებენ. მაგალითად სურა მაიდე-ს 41-ე აიათში შემდეგნაირად არის ნაბრძანები: „ო, შუამავალო! არ დამწუხრდე იმათ გამო, რომელნიც ურწმუნოებაში ეჯიბრებიან ერთმანეთს, მათგან რომელნიც პირით იტყვიან: ჩვენ ვინამეთ, გულებს მათსას კი არ სწამთ.“ როგორც ვხედავთ არსებობენ ადამიანები, რომლებიც ამბობენ: „ჩვენ ვართ მორწმუნენი“, მაგრამ არ არიან მორწმუნენი, ვინაიდან გულით არ სწამთ. აქედან გამომდინარე ზემოთ ნახსენები სწავლულები მიიჩნევენ, რომ გულით დაჯერება არის რწმენის განუყოფელი ნაწილი. სხვა აიათში კი შემდეგნაირად არის ნაბრძანები: „თქვეს ბედუი-

ნებმა: „ვირწმუნეთ!“ უთხარი: „არ გირწმუნიათ, არამედ თქვით „დავმორჩილდით“. რწმენა ჯერ არ შესულა თქვენს გულში. თუ თქვენ დაჰმორჩილდებით ალლაჰს და მის შუამავალს, არაფერს მოაკლებს თქვენს საქმეებს. უეჭველად, ალლაჰი შემნდობია, მწყალობელია.“ (სურა ჰუჯურათ, 14) აიათში ვხედავთ, რომ მიუხედავად ადამიანების ნათქვამისა, შეიძლება ისინი იყვნენ ურწმუნონი, რადგანაც მათ გულით არ სწამთ.

2. შეხედულება, რომლის მიხედვითაც რწმენა მხოლოდ სიტყვით აღიარებაა.

ამ შეხედულებას იზიარებს ჯგუფები, რომლებსაც „მურჯიე“ და „ქერამიე“ ჰქვიათ. ისინი, შეხედულებების დასამტკიცებლად მოციქულის სიტყვებს არგუმენტად იყენებენ. თუმცა არგუმენტები ყურანის აიათებისგან გამომდინარე, „ეჰლი სუნნეთი“-ს სწავლულების მიერ უარყოფილია, ასევე ყველა დანარჩენ შეხედულებასთან შედარებით სუსტ არგუმენტებზეა დაყრდნობილი, ამიტომ არგუმენტებს აქ არ ვახსენებ.

3. მოსაზრება, რომლის მიხედვითაც რწმენა, როგორც გულით დაჯერებას, ასევე სიტყვით დადასტურებას მოიცავს.

ამ მოსაზრების მიხედვით თუ ორი საფუძვლისგან (გულით დაჯერება და სიტყვით აღიარება) ერთ-ერთი არ იქნება განხორციელებული რწმენა სრულფასოვანი არ იქნება. ისინი ვინც ამ შეხედულებას იზიარებს ორ ნაწილად იყოფა: 1) სწავლულები, რომლებიც სიტყვით აღიარებას ისეთივე რწმენის საფუძვლად აღიქვამენ, როგორც გულით დაჯერებას. 2) სწავლულები, რომლებიც სიტყვით აღიარებას ამქვეყნიური ვალდებულებების შესრულებისთვის რწმენის პირობად აღიქვამენ.

პირველი შეხედულების მიხედვით ადამიანი ვალდებულია, სიტყვით გამოხატოს ის, რაც გულით სჯერავს, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ურწმუნოდ ჩაითვლება. მეორე შეხედულების მიხედვით კი სიტყვით აღიარება პირობაა იმ კანონებით სარგებლო-

ბისთვის, რომელიც მუსლიმებისთვისაა გარდმოვლენილი.

4. მოსაზრება, რომლის მიხედვითაც გულით დაჯერება, სიტყვით აღიარება და ქმედებები რწმენის საფუძვლად ითვლება.

ეს მოსაზრება „ეჰლი სუნნეთი“-სგან განდგომილ მიმდინარეობებში იაზრება, ამასთან ერთად არიან „ეჰლი სუნნეთი“-ის სწავლულები, რომლებიც ამ აზრს ეთანხმებიან, თუმცა ამათ შორის გარკვეული განსხვავებები არსებობს. გავეცნოთ არგუმენტებს, რომლებსაც იყენებს ამ მოსაზრების მატარებლები.

ყურანში ნაბრძანებია: „მათ არ ბრძანებიათ სხვა რამ, გარდა მრავალდემართიანობისგან შორს, გულწრფელად თაყვანისცემა ალლაჰისა; და ალევლინათ ლოცვა და გაელოთ ზეჟათი, და სწორედ ეს არის ჭეშმარიტი სარწმუნოება!“ (სურა ბენე, 5). აიათისგან გამომდინარე ზემოთ ხსენებული მიმდინარეობები ყურანში ნაბრძანები ქმედებების შეუსრულებლობას ურწმუნოებად მიიჩნევენ. ხარიჯიტული მიმდინარეობა, ასეთ ადამიანებს ურწმუნოდ რაცხავს და ფიქრობს, რომ ისინი სამუ-

დამოდ ჯოჯოხეთში დარჩებიან, მუთეზი-
ლური მიმდინარეობა კი შემდეგნაირად
გვამცნობს: თუ ადამიანი არ ასრულებს ბრ-
ძანებებს, კარგავს მორწმუნის სტატუსს,
მაგრამ ურწმუნო არ არის, თუ ადამიანი
მოინანიებს და ისე გარდაიცვლება სამო-
თხეში შესვლას დაიმსახურებს, მაგრამ თუ
მონანიების გარეშე გარდაიცვლება სამუ-
დამოდ ჯოჯოხეთში დარჩება. ამ მიმდი-
ნარეობებში არგუმენტად გამოყენებულ
ერთ-ერთ აიათში შემდეგნაირად არის ნა-
ბრძანები: „და ვინც მორწმუნეს მოკლავს
განზრახ, ჯოჯოხეთია მისი საზღაური, სა-
დაც დარჩება მუდმივად. განურისხდა მას
აღლაჰი და დაწყევლა იგი და გაუმზადა მას
სასჯელი საშინელი!“ (სურა ნისა, 93) აიათ-
ზე დაყრდნობით მიმდინარეობებში, დიდი
ცოდვების შორის მყოფ ადამიანის კვლას
ურწმუნოებად აღიქვამენ და ფიქრობენ,
რომ მკვლეელი სამუდამოდ ჯოჯოხეთში
დარჩება. არსებობს სხვა აიათები, რომლე-
ბსაც არგუმენტად იყენებენ, თუმცა საკ-
მარისად ვთვლი ვახსენო მხოლოდ ერთი
აიათი, რომელიც მოციქულის სიტყვებზეა
დაყრდნობილი. ნმინდა მოციქული შემ-
დეგნაირად ბრძანებს: „მეძავი, მეძავობის
დროს მორწმუნე არ არის, ქურდი ქურდო-
ბის დროს მორწმუნე არ არის, ღვინის მსმე-
ლი დაღვინის დროს მორწმუნე არ არის“. ამ
„ჰადის“-ზე დაყრდნობით დიდი ცოდვების
შემსრულებელი ადამიანები ურწმუნოდ
ითვლებიან.

რამდენიმე მოსაზრების შემდეგ „ეჰლი
სუნნეთი“-ს საერთო შეხედულებებს გა-
ვეცნოთ.

საერთო მოსაზრების მიხედვით რწმე-
ნა და ქმედებები ერთმანეთისგან დამოუკი-
დებელი, მაგრამ ამასთანავე ერთმანეთის
შემავსებელი ნაწილებია. აქედან გამომ-
დინარე, რწმენის გარეშე შესრულებული
ქმედებები აღლაჰის წინაშე მიუღებელია;
ამასთან ერთად რწმენა, რომელიც ქმედ-
ებებით არ არის გამყარებული, ასევე მიუ-
ღებელია. არ უნდა დაგვავიწყდეს, რომ
ღვთისმსახურებებით, ზნეობითა და საუკე-

ღვთისმსახურება

თესო ქმედებებით არის შესაძლებელი რწ-
მენის სრულყოფილება.

რწმენასთან დაკავშირებით მცირე ინ-
ფორმაციის გადმოცემის შემდეგ გადავი-
დეთ ურწმუნოებასა და მის გამომწვევ მდ-
გომარეობებზე.

ურწმუნოება ყურანში, „ქუფრ“ ტერმი-
ნით წარმოგვიდგება და ლექსიკური მნიშ-
ვნელობით დაფარვას ნიშნავს. ილსამის
ტერმინოლოგიური მნიშვნელობით ურწ-
მუნოების განმარტება, როგორც რწმენის
განმარტების საკითხში, საკამათო თემად
იქცა ისლამის სწავლულებს შორის.

ისინი, ვინც ფიქრობენ, რომ რწმენა
გულით დაჯერებაა, ურწმუნოება მათთ-
ვის რელიგიის საკითხების ნაწილის, ან მთ-
ლიანად გულით უარყოფას გულისხმობს.
ისინი, ვინც რწმენას სიტყვით აღიარებად
აღიქვამენ, ურწმუნოება მათთვის სიტყ-
ვით უარყოფას გულისხმობს. ხოლო ისინი,
რომლებსთვისაც რწმენა გულით დაჯე-
რება, სიტყვით აღიარება და ქმედებების
გამოხატულებაა. ურწმუნოებად, ზემოთ
ჩამოთვლილთაგან, რომელიმეს უგულებე-
ლჰყოფა ითვლება.

მდგომარეობები, რომლებიც მიზეზია
ურწმუნოების:

1. რელიგიის არასწორად კომენტირება.

აიათებსა და ჰადისებში მოცემული ნათელი განმარტებების მიუხედავად, არასწორი კომენტირება, სანდო გადმოცემების მიუხედავად წინააღმდეგობა, ენის კერძოდ არაბულის (ვინაიდან ყურანი, ჰადისები და პირველი ლიტერატურა არაბულია) შეუსაბამო კომენტარების გაკეთება.

2. ალლაჰის შესახებ მიუღებელი შეხედულებები.

შირქი, ანუ ალლაჰზე თანაზიარის გაჩენა, სამება და მსგავსი შეხედულებები ადამიანის ურწმუნოდ შერაცხვის მიზეზია. ალლაჰის თვისებების საკუთარი შეხედულებების მიხედვით გაგება. მაგალითისთვის არსებობენ ადამიანები, რომლებსაც არ სურთ დაიჯერონ, რომ ალლაჰი დასჯის ადამიანებს მათი ქმედებების გამო. ალლაჰის გაჩენილებზე მიმსგავსებაც ურწმუნოების ერთ-ერთი მიზეზია.

3. მოციქულების შესახებ არასწორი შეხედულებები.

ალლაჰის მხრიდან, ადამიანებისთვის რელიგიის გასაცნობად მოციქულის გამოგზავნის აბსურდად მიჩნევა, ანუ მოციქულების უარყოფა, ადამიანებს ურწმუნოდ აქცევს. მოციქულებისგან ზოგიერთის

უარყოფა ასევე ურწმუნოების ნიშანია. მოციქულების გაღმერთება ალლაჰზე თანაზიარის გაჩენას გულისხმობს, აქედან გამომდინარე, ეს მდგომარეობაც ურწმუნოების ერთ-ერთი მიზეზია.

4. წმინდა წიგნების შესახებ არასწორი შეხედულებები.

წმინდა ყურანის ერთი აიათის უარყოფაც კი ურწმუნოების მიზეზია. ძველად მოვლენილი წმინდა წიგნების შესახებ კი სხვადასხვა შეხედულებები არსებობს.

5. ანგელოზებისა და განკითხვის დღის უარყოფა.

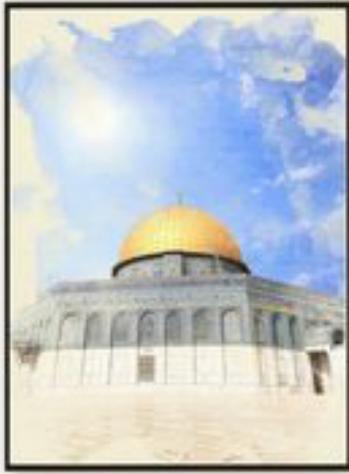
ანგელოზების შესახებ ცნობები ყურანში გვხვდება, აქედან გამომდინარე ანგელოზების არსებობის უარყოფა ყურანის აიათების უარყოფას ნიშნავს, რაც ურწმუნოების ერთ-ერთი მიზეზია.

განკითხვის დღის შესახებ ცნობები ისევე ყურანის აიათებსა და მოციქულის გადმოცემებში გვხვდება. ხშირად განკითხვის დღის რწმენა, ალლაჰის რწმენასთან ერთად მოიხსენიება ყურანში, რაც მის მნიშვნელობაზე მიუთითებს. განკითხვის დღის ყურანში არსებული ცნობებისგან დამოუკიდებლად კომენტირება და სხვანაირად ინტერპრეტირებაც ურწმუნოების ერთ-ერთ მიზეზად არის მიჩნეული.

ურწმუნოების გამომწვევი სხვადასხვა მდგომარეობები:

1. აუცილებლად შესასრულებელი ან აკრძალული ქმედებების უარყოფა, როგორცაა ნამაზის ლოცვა, ზექათის გაცემა, მკვლელობა და ა.შ.
2. აკრძალულის ნებადართულად, ნებადართულის კი აკრძალულად მიჩნევა.
3. შემლოცველების მომავალთან დაკავშირებით გადმოცემების დადასტურება და მათზე დაჯერება.
4. რელიგიური საკითხების მახსრად აგდება.
5. მუსლიმ ადამიანზე, ურწმუნოს წოდება.

ზემოთ ჩამოთვლილი მდგომარეობები სრული ჩამონათვალი არ არის, იმ მდგომარეობების, რომლებიც ადამიანის ურწმუნოებას გამოიწვევს.

ახლა ვნახოთ თუ ვის აქვს უფლება ადამიანის ურწმუნოების შესახებ მიიღოს გადაწყვეტილება.

ადამიანი, რომელიც ურწმუნოდ გამოცხადდება, მას ერთმევა უფლებები როგორცაა მუსლიმთა სასაფლაოზე დასაფლავება, მუსლიმ მეუღლესთან თანაცხოვრება და ა.შ. აქედან გამომდინარე ადამიანის ურწმუნოდ შერაცხვა მხოლოდ შეუძლიათ მათ, ვისაც ქვემოთ ჩამოთვლილი თვისებები გააჩნია:

1. რწმენისა და ურწმუნოების საკითხების მეცნიერება ისლამის თეოლოგიაა, აქედან გამომდინარე ადამიანი, რომელიც გადაწყვეტილებას იღებს, რომ ესა თუ ის ადამიანი მორწმუნეა, თუ ურწმუნო, უნდა ჰქონდეს განათლება მიღებული ისლამის თეოლოგიის განხრით და უნდა ფლობდეს ძირეულ ცოდნას იმ საკითხებთან დაკავშირებით, რომლებიც ადამიანის ურწმუნოებას იწვევს.

2. ასევე უნდა იცნობდეს ისლამის სამართლისა და მეთოდოლოგიის მეცნიერებას, რომლის მიხედვითაც გადაწყვეტილება უნდა მიიღოს ურწმუნოს მდგომარეობის შესახებ.

იმამი გაზალი მათ, ვინც ცოდნის გარეშე ხალხს ურწმუნოდ თვლის შემდეგნაირად ახასიათებს: „ისინი, რომლებიც სხვებს, ცოდნის გარეშე ურწმუნოს უწოდებს, დაუფიქრებლად მოლაპარაკენი და უცოდინარი ადამიანები არიან; როგორ შეუძლია ადამიანს გადაწყვეტილება მიიღოს ურწმუნოების შესახებ, როცა არ გააჩნია თეოლოგიის ცოდნა? ისლამის სამართლის მცოდნე, რომელსაც თეოლოგიის ცოდნა არ გააჩნია და ხალხს ურწმუნოდ მიიჩნევს, მისგან პირი იბრუნეთ, ვინაიდან ისინი საკუთარ თავს სწავლულად თვლიან, თუმცა უცოდინარნი არიან, ხალხს შორის განხეთქილების მიზეზიც ესაა; რომ არ ყოფილიყვნენ უცოდინარნი ხალხს შორის განხეთქილება აღმოიფხვრებოდა.“

დაუსაბუთებლად და უცოდინრად ადამიანების ურწმუნოდ შერაცხვა, ანუ „თაქფირი“ სოციუმში არეულობის გამომწვევი მიზეზია. აქედან გამომდინარე სწავლულები ცდილობდნენ, კრიტიკულ მომენტამდე ადამიანები არ განედევნათ და ურწმუნოდ არ შეერაცხათ. „ეჰლი ყიბლე“, ანუ ადამიანები, რომლებიც ქააბას მიმართულებით ნამაზს ლოცულობენ, არ შეიძლება იქნენ შერაცხულნი ურწმუნოებად, მიუხედავად მათი შეხედულებებისა. იმამი გაზალის მიხედვით ადამიანები, რომლებიც „ქელიმე თევიჰიდ“-ს ანუ "არ არსებობს სხვა ღმერთი გარდა ალლაჰისა და მუჰამმედი მისი მოციქულია" სიტყვას, გულით დაიჯერებს და შესაბამისად იცხოვრებს, ასევე არ იქნება წინააღმდეგობაში რელიგიური დოგმებთან, რაც არ უნდა განსხვავებულად ფიქრობდეს, მათი ურწმუნოდ შერაცხვა მიუღებელია.

მუჰამმედის სამაგალითო ქმედება, ამ მდგომარეობაშიც მაგალითად უნდა ავიღოთ; მიუხედავად იმისა, რომ ის იცნობდა მედინაში მყოფ ფარისევლებს ისინი ურწმუნოდ არ შეურაცხავს, რადგანაც ცდი-

ლობდა ისინი ტოლერანტობითა და მშვიდობით მოეპატიჟებინა რწმენისაკენ.

მახასიათებლები, რომლებიც იმ ადამიანებს გააჩნიათ, რომლებიც სხვებს ურწმუნოდ რაცხავენ:

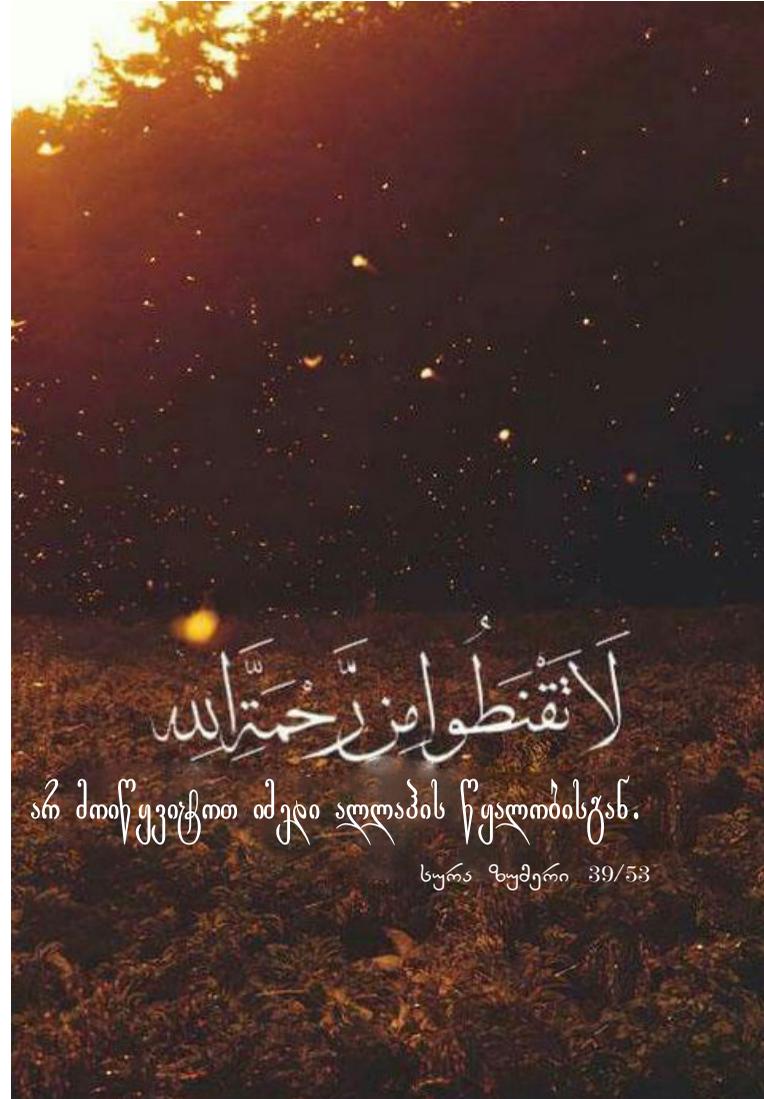
1. უცოდინრობა - ეს ერთ-ერთი მახასიათებელია, რომელიც ნათლად ჩანს იმ ადამიანებში, რომლებიც დაუსაბუთებლად ურწმუნოებად თვლიან სხვებს. ისინი არ არიან ავტორიტეტები ისლამის თეოლოგიასა და სამართლის საკითხებში, არ აქვთ ცნობა მოციქულის გადმოცემებთან დაკავშირებით და ასევე არ აქვთ განვითარებული ხედვა სხვადასხვა საკითხებში.

2. ფანატიზმი - ფანატიზმის გამომწვევი მიზეზი უცოდინრობაა, რაც იწვევს მრისხანებას განსხვავებული შეხედულების მქონე ადამიანების მიმართ. მათი მწირი შეხედულებით ალლაჰის წყალობასა და მიმტევებლობას უგულბებლყოფენ, რადგანაც სხვები მათ მიდგომას არ აღიარებენ.

3. შური და სარგებელი - ადამიანები, რომლებიც სხვებს ურწმუნოდ რაცხავენ ახასიათებთ შური, რადგანაც ისინი შეიძლება არ იყვნენ ცნობილები საზოგადოებაში და ამ ყველაფრით საკუთარ თავის წინა პლანზე წამოწევენ ცდილობენ.

დასკვნა:

ყოველთვის უნდა გვახსოვდეს, რომ ყოველი მუსლიმის ვალდებულება საკუთარი რელიგიის შესწავლა და სხვებზე გადაცემაა, როგორც თეორიულად, ასევე სამაგალითო ქმედებებით. თითოეული ჩვენგანი ვალდებული ვართ შესაბამისად წარმოვადგინოთ რელიგია და შეძლებისდაგვარად ვიცხოვროთ რელიგიური კანონების მიხედვით. მოუწოდოთ ხალხს რწმენისკენ და არ გავრიყოთ ისინი. დავეხმაროთ ხალხს გაუგებრობიდან გამოსვლაში და ჭეშმარიტების სწორად აღქმასა და გათვითცნობიერებაში. განსხვავებული შეხედულებების მქონე ადამიანების ურწმუნოდ შერაცხვა არ მოგვიტანს არანაირ სარგებელს, პირიქით უფრო დავგაპორობს

ადამიანებს და დავკარგავთ იმის შესაძლებლობას, რომ ავუხსნათ მათ ჭეშმარიტება. გასათვალისწინებელია, „თაქფირი“-ს მიერ გამოწვეული მდგომარეობები და შახაბამისად საჭიროა მოქმედება, ვინაიდან რელიგიის შეყვარების მაგივრად შეიძლება ჩვენი არასწორი მიდგომით ადამიანები დავაშოროთ რელიგიას, რისი გამოსასყიდიც უდიდეს ფასად დავგიჯდება. დელიკატურ თემებთან დაკავშირებით საჭიროა სწავლულებს დავუთმოთ ადგილი და ჩვენი არაკომპეტენტურობის გამო, არ გამოვიწვიოთ არეულობა საზოგადოებაში. ავილოთ მაგალითად მოციქული მუჰამედის ცხოვრება და გავითვალისწინოთ ძველი სწავლულების შეგონებები.

ალლაჰმა თითოეულ ჩვენგანს შეგვადლებინოს ბრძანებების სწორად გაგება, შესრულება და სხვებისთვის გადაცემა!

ამინ!

წყარო: Ahmet Saim Kilavuz / İman-Küfür

ზომიერება

უზენაესი ალლაჰი ბრძანებს:

„...ვინც მოწყალებას გასცემდა და ღვთისმოსიში იყო, და დაამონმა ყველაზე მშვენიერით, მაშინ ჩვენც წარმატებულს ვქმნით მას იოლი გზით! და ვინც იძუნებს (მიწიერით დაკმაყოფილდება) და თავისთავს საკმარისად ჩათვლის, და ცრუდ მიიჩნევს მშვენიერს, მას ადვილად მოვისვრით გზაზე, რომელიც სიძნელეებით არის სავსე.“

(სურა ლეილი, 92/5-10)

ზურაბ მიქელაძე

ძვირფასო მუსლიმებო!

ჩვენი სარწმუნეობა ისლამი, ზომიერებასა და ზომიერების დაცვას დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს, რაც დღესდღეობით ყურადღების მიღებას დარჩენილი. ისლამი ჭამა - სმის, ჩაცმა - დახურვის, ქონების გამოყენება - მოხმარების, ღვთისმსახურების შესრულების და მსგავს საქმეებში გადაჭარბებას კრძალავს და საშუალო მდგომარეობის არჩევას გვიჩვენებს. ამიტომ ადამიანისთვის ყველაზე საუკეთესო სწორედ ზომიერებაა. ალლაჰმა ყველა ადამიანი თანასწორუფლებიანი გააჩინა და ყველას ზომიერებისაკენ მოუწოდა. რადგან ზღვარგადასულობა და გადაჭარბება ადამიანისათვის დამღუპველია. ზომიერება — თავშეკავებულობის, წონასწორობის, თანაბარუფლებიანობის, სოციალურ-ეკონომიური ბალანსის და სიმშვი-

დის საზნდარია. ყველამ რომ ზომიერებით ისარგებლოს და საჭიროზე მეტი გასცეს, მსოფლიოში მშვიერი ადამიანი აღარ იქნება. სურა აღრაფი 7/ 31 აიათში უზენაესი ალლაჰი ასე ბრძანებს:

ჭამეთ და სვით და არ გადახვიდეთ ზღვარს, უეჭველად, მას არ უყვარს ზღვარგადასულნი.

„ზეცა აამალა და ზომა-წონა დაუნესა; ფრთხილად, ზომა-წონაში არ გადასცდეთ.“ (სურა რაჰმანის 7-8)

ერთ-ერთი სწავლული ამბობს:

„სამყაროში ყველაფერს ორი კუთხე გააჩნია. თუკი რაიმეს ერთი ბოლოთი დავიჭერთ, სიმძიმის ცენტრი მეორე ბოლოსაკენ გადაინაცვლებს და წონასწორობა დაირღვევა. თუკი შუაგულს დავიჭერთ,

ყველაფერი თავის ადგილას დარჩება და ნესრიგს შევინარჩუნებთ. ასეთ შემთხვევაში შუაგზა დაიჭირეთ.

მუსლიმი ადამიანი ვალდებულია ზომიერი ცხოვრება აირჩიოს და გადაჭარბებული არაფერი მოინდომოს. ასეთი ცხოვრების გზა ალლაჰისა და მუჰამედ შუამავლის (ს.ა.ვ) რჩეული გზაა.

უზენაესი ალლაჰი კეთილი საქმეების კეთების და დახმარების აღმოჩენისას ზომიერებისაკენ მოგვინოდებს

„და ნუ შემოიჭირებ ხელს კისერში მტკიცედ. (ნუ იქნები ძუნწი) და ნუ გაშლი მას მთლიანად (მთლად ხელგაშლილიც ნუ იქნები არ გადახვიდე ზღვარს და არ გაანიავო ქონება), რათა არ დარჩე იმედგაცრუებული და გაღატაკებული. (სურა ისრას 29 აიათი)

ხელების სხეულზე მოჭერა სიძუნწეს ნიშნავს. მთლიანად გაშლა კი, უადგილოდ და უმიზნოდ ხარჯვას. აქედან გამომდინარე, მორწმუნე ადამიანი არც ძუნწი უნდა იყოს და არც უზომოდ ხელგაშლილი. ეს ორივე მდგომარეობა ადამიანისთვის მავნებელია. ამიტომ ყველაზე საუკეთესოა ზომიერება. ალლაჰი ზომიერების დამცველ ადამიანებს სურა ფურყანის 67 აიათში ასე მოიხსენებს:

ხოლო რომელიც როცა გასცემენ, არც ფლანგავენ და არც ძუნწობენ, საშუალო გზას ირჩევენ მათ შორის.

სასიკეთო საქმის გაკეთების დროს ეშმაკი ყველანაირად ეცდება ადამიანი ყოველმხრივ შეაცდინოს. მისთვის სულერთია, რომელი მხრიდან დააშვებინებს მას შეცდომას. საბოლოო შედეგი მისთვის ერთნაირია. აიშეს გადმოცემის მიხედვით როცა ის ერთ-ერთ ქალბატონთან ერთად სახლში იმყოფებოდა, სახლში მუჰამედ შუამავალი (ს.ა.ვ) შევიდა და უცხო ქალბატონის ვინაობა იკითხა. აიშემ უპასუხა: ეს ის ქალბატონია, რომელიც ძალიან ბევრს ლოცულობს. შუამავალი უთხრა:

„ამის თქმა საჭირო არ არის. შეძლებისდაგვარად ღვთისმსახურების გაკეთება საკმარისია. ვფიცავ ალლაჰს, რომ სანამ თქვენ არ მოგენწყინებათ ღვთისმსახურების კეთება, ალლაჰსაც არ მოენწყინება თქვენი მოსმენაო!“ (ბუჰარი, იმანი, 32.)

კიდევ ერთ ჰადისში ალლაჰის შუამავალი ბრძანებს:

„ისეთი ღვთისმსახურება, რომლის გაკეთებაც აუცილებელი არ არის, შეძლებისდაგვარად გააკეთეთ, რადგან ალლაჰის წინაშე ყველაზე ძვირფასი განუწყვეტელი ღვთისმსახურებაა!“ (იბნ მაჯე, ზუჰდი, 28.)

შუამავალი ერთ დღეს თანამიმდევრებს განკითხვის დღის შესახებ ესაუბრა. თანამიმდევრებმა ძალიან განიცადეს და იტირეს. შემდეგ მათგან ათი ადამიანი ოსმან იბნ მაზუნის სახლში შეიკრიბა. მათ შორის აბუ ბაქრი და ალიც იყვნენ. იქ გამართული საუბრის შემდეგ გადანწყვიტეს, რომ იმ დღის შემდეგ ყოველდღე იმარხულებდნენ, ღამეებს ღვთისმსახურებაში გაატარებდნენ, ხორცს აღარ ჭამდნენ, ცოლებს ახლოს აღარ გაეკარებოდნენ, კარგ სუნამოს აღარ მოიხმარდნენ და ტყუილუბრალოდ აღარსად წავიდოდნენ. ამ ამბავმა შუამავალამდე მიაღწია. შუამავალი ოსმან იბნ მაზუნის სახლში მივიდა, მაგრამ ოჯახის უფროსი სახლში არ დახვდა. მაშინ ალლაჰის შუამავალი ოსმანის ცოლს სთხოვა, გადაეცა მისი მეუღლისთვის, რომ თავის მეგობრებთან ერთად მას სახლში სწვეოდა. რამდენიმე ხნის შემდეგ ყველა თანამიმდევარი ალლაჰის შუამავლის წინაშე წარსდგა, რომელმაც მათი გადანწყვიტელების ყველა მუხლი ჩამოუთვალა და შემდეგ ჰკითხა:

— თქვენ ხომ გადანწყვიტელება ერთხმად მიიღეთ?

ყველა იქ დამსწრემ ერთხმად უპასუხა:

— დიახ, წმინდა ალლაჰის შუამავალო! ჩვენ მიერ ასეთი გადანყვეტილების მიღების მიზეზი, მხოლოდ კეთილშობილური განზრახვაა. პასუხად შუამავალმა მათ უთხრა:

— რა თქმა უნდა, თქვენთვის ასეთი რამეების გაკეთება მე არ მიბრძანებია. თქვენ საკუთარი თავის პასუხისმგებელი თვითონ ხართ. ხანდახან იმარხულეთ, ხანდახან კი ჭამეთ! ღამეში ღვთისმსახურებაც შეასრულეთ და თან იძინეთ! მე ღვთისმსახურებასაც ვაკეთებ და თან მიძინავს. ხან მარხული ვარ, ხან — არა. ხორცსაც ვჭამ და მეუღლეებთანაც კავშირი მაქვს. ვინც ჩემს სუნნეთს უღალატებს, ის ჩემს მიმდევრად აღარ ითვლება.“ შემდეგ წმინდა შუამავალმა თავისი ყველა თანამიმდევარი შეკრიბა და შემდეგი სიტყვით მიმართა:

„ზოგიერთ ადამიანს რა ემართება, რომ ცოლთან ერთად ყოფნას, ჭამა-სმას, სუნამოს გამოყენებას, ძილს და კიდევ სხვადასხვა ამქვეყნიურ ჰალალ რამეებს, ჰარამად აცხადებენ? რა თქმა უნდა, მე თქვენთვის ასეთი რამ არასდროს მი-თქვამს. არც ჩემს სარწმუნოებაში არ არის ნაბრძანები ხორცის უჭმელობა, ცოლებთან ურთიერთობის განწყვეტა და სხვა ამგვარი საქმეები. თქვენი მოვალეობაა — ალლაჰი ცნოთ, რამადანის მთვარეში სავალდებულო მარხვა დაიცვათ, ჰაჯო-

ბა შეასრულოთ, ილოცოთ, ზექათი გადაიხადოთ და მართალი ადამიანები იყოთ, რომ სხვებმა თქვენგან მაგალითი აიღონ. თქვენზე ადრე მოსული მიმდევრები გადაჭარბების გამო დაისაჯნენ. სარწმუნოება თავიანთი სურვილის მიხედვით შეიცვალეს და საქმე უფრო გაირთულეს. ამიტომ ალლაჰმაც ისინი დასაჯა.“

მუჰამმედ შუამავალი (ს.ა.ვ) თანამიმდებრებს შემდეგნაირად მოუწოდებდა: „შუა გზა აირჩიეთ, ზომიერება დაიცავით! სრულყოფილების მიღწევას და ალლაჰთან დაახლოებას შეეცადეთ! დილდილაობით და სალამოს იმუშავეთ! ღამის ერთი მონაკვეთითაც ისარგებლეთ! ღვთისმსახურებასაც დრო დაუთმეთ, ფრთხილად იარეთ, შუა გზა დაიჭირეთ, ზომიერება დაიცავით, რომ თქვენთვის სასურველ შედეგს მიაღწიოთ! დინჯად და გათვლილი ანგარიშით მავალი ადამიანები თავიანთ სანადელს ადვილად მიაღწევენ. ხოლო ისინი ვინც უადგილოდ აჩქარდებიან, გზაში საკმაო პრობლემებს შეხვდებიან, რის გამოც შეფერხდებიან. მუჰამმედ შუამავალი (ს.ა.ვ) ღვთისმსახურებას უდიდეს მნიშვნელობას ანიჭებდა, მაგრამ ზედმეტის გაკეთებას არავისგან მოითხოვდა.

მუსლიმი ადამიანი, თავდაჯერებული და განონასწორებული უნდა იყოს. ის ყველგან და ყოველთვის, საუბარსა თუ მოქმედებაში ზომიერებას გამოიჩენს და მას დაიცავს. ამიტომ შუამავალი ასე გვაფრთხილებს: „*სიტყვისა და საქმის დროს ზომიერებას გადაჭარბებული ადამიანები საბოლოოდ ნადგურდებიან.*“

უზანაესმა ალლაჰმა მის მიერ დაწესებული ზომიერების დაცვა შეგვაძლებინოს და მისი კმაყოფილების დამსახურებულ ადამიანთა რიგებში გვამყოფოს - ინშა-ლლაჰ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 يَسْ ۝١ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ۝٢ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ۝٣ عَلَى
 صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝٤ تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ۝٥ لِيُنذِرَ قَوْمًا
 مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ۝٦ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى
 أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝٧ إِنَّا جَعَلْنَا فِي آغْصَانِهِمْ
 فَهْيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ۝٨ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ
 سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ
 ۝٩ وَسَاءَ عَلَيْهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
 ۝١٠ إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ فَبَشِّرْهُ
 بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ۝١١ إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَى وَنَكْتُبُ
 مَا قَدَّمُوا وَآثَرَهُمْ ۝١٢ كُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ ۝١٣

სურა - იასინი/36

დანიელ ბოლქვაძე

სურა იასინი ყურანში რიგის მიხედვით 36-ე სურაა, გარდმოვლენის მიხედვით 41-ე. ჯინ სურას შემდეგ, ფურყან სურას გარდმოვლენამდე მექაშია გარდმოვლენილი, სულ 83 აიათისაგან შედგება, აქედან 12 აიათი მედინაშია გარდმოვლენილი, ამბობს ზოგიერთი სწავლული.

ძვირფასო ადამიანებო!

სანამ სურას ახსნას დავინწყებდეთ, შუამავლის ასეთი ჰადისი განვიხილოთ სურა იასინის შესახებ. ერთ-ერთი მოსაზრების მიხედვით წმ. შუამავალ-მა თქვა: „იყრააუ დელაა მევთაქუმ იასინი“. „მიცვალებულებს იასინი ნაუკითხეთ“. სწავლულებს ამ გამონათქვამზე სხვადასხვა შეხედულება აქვთ. ზოგი როგორც არის ისე გებულობს, ზოგმა გაიფიქრა, რომ „სიკვდილის პირას მყოფთ იასინი უნდა ნაუკითხოთ“, ხოლო ზოგიერთები ფიქრობენ, რომ „ადამიანთა მკვდარი გულების გასაცოცხლებლად, მათთან იასინი ნაიკითხოთ“. ეს მესამე მოსაზრება ჩვენთვის უფრო მისაღებია, რადგანაც ამ სურას 70-ე აიათში ასეა ნახსენები: „რათა შეაგონოს, ვინც არის ცოცხალი და ურწმუნოთა ზედა გაცხადდეს სიტყვა! სი-

ტყვა, იყრააუ - გაგებით ნაკითხვას ნიშნავს. რადგანაც მიცვალებულებს ვერაფერს ვაგებინებთ, ამიტომ ცოცხლებს ნაფუკითხოთ გასაგებად. ადამიანს, სიკვდილის შემდეგ ათასობით იასინი ან ათასობით ხათმი, რომ ნაუკითხოთ, მას არანაირ სარგებელს არ მისცემს.

კიდევ ერთი ჰადისი: „ლიქულლი შეინ ყალბუნ, ვე ყალბულ ყურ’ანე იასინი“ - „ყველაფერს გული გააჩნია, ყურ’ანის გულიც იასინია“. ყველამ ვიცით, თუ სხეულში რა არის გულის ფუნქცია, იგი სხეულის ყველა ნაწილს სისხლს აწვდის. ასეა ყურანშიც იასინი. ვინც, მას გაგებით ნაიკითხავს, ის მისი ცხოვრების ყველა სფეროს, ზოგადად ყველაფრის შესახებ, როგორც ამქვეყნიური, ასევე იმქვეყნიური და შუამავალთა შესახებ ცოდ-ნას მიიწვდის.

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, იასინი ადამიანის ცხოვრების ყველა სფეროს სი-ცოცხლეს ანიჭებს, გაქვავებულ გულებს ხსნის.

კიდევ ერთი ჰადისი იასინთან დაკავშირებით „მაა მინ მეითინ იუ-ყრაჰუ ლა-

ლეჰი იასიინ, ილლა ჰევეენელლაჰუ და-ლეჰიჰი“ - „(რომელ გარდაცვლილზეც) ვის-ზეც იასიინი ნაიკითხება, მისი საქმეები გაადვილდება“. ამ წინადადებაში სიტყვა - „ნაიკითხება“ს ადამიანები სხვაგვარად იგებენ, როგორც ამ ქვეყნიდან წასულზე-გარდაცვლილზე წასაკითხს. მართლაც და დღესდღეობით სად იკითხება იასიინი? - სასაფლაოზე. თუმცა ჩვენ ვთქვით, რომ მკვდარი გულების გასაცოცხლებლად, ცოცხლებზეა წასაკითხიო. ჩვენ კი სად ვკითხულობთ? სიკვდილის პირას მისულთან ან კიდევ მისი სიკვდილის შემდეგ. ამ ჰადისის ახსნისას ზოგიერთები გულისხმობენ, რომ სიკვდილის შემდეგ თუ წაუკითხავენ ადამიანებს, მათ საქმე გაუადვილდებათ. სინამდვილეში სიცოცხლეში უნდა წაუკითხონ, რომ მათ ცხოვრება სწორად წარმართონ და სიკვდილის შემდეგაც გაუადვილდეთ საქმე.

მიცვალებულზე იასიინის წაკითხვა - ავტომობილით უბედური შემთხვევის დროს დაღუპულ ადამიანზე სატრანსპორტო წესების შეხსენებას ჰგავს, რომელიც სიცოცხლეში უნდა შეგვეხსენებინა მისთვის. იასიინი ცოცხლებს უნდა წავუკითხოთ, დაილუპვის შემდეგ აღარაფერი ეშველება. ავტომატურად იზადება კითხვა: მაშინ ჩვენ არასწორად ვიქცევით? აბა რა უნდა გავაკეთოთ მიცვალებულთან ყოფნისას ან სასაფლაოზე? - დიახ უნდა წავიკითხოთ, მაგრამ არა იმიტომ, რომ წასაკითხია, არამედ მადლის მოსაგებად. შესაძლებელია მადლი მოვიგოთ და უდიდეს ალლაჰს შევევედროთ გადარჩენისათვის, (ეს გინდკუბოსთან იყოს, გინდ დასაფლავებისას ან თუნდაც დასაფლავების შემდეგ), ასეთი ქმედებით იმედია ჯერ საკუთარ თავს და მერე სხვებსაც გადავარჩინოთ.

ასე, რომ ადამიანებს შეუძლიათ იასიინის ყველგან ნაიკითხვა (სადაც დღეს კითხულობენ) და ამის უფლებაც აქვთ, მაგრამ ეს დღეისათვის წესად დამკვიდრდა და ადამიანს ყველაზე მწარე დღეებში, როცა სახლში მიცვალებული ჰყავს და დახმარებას ელოდება სხვისგან, ზუსტად მაშინ ევაჭრებიან. ამ დროს მისი მგრძობელობა

უფრო მაღალია, ბევრი სიკეთის გაკეთება სურს. მათ კი მეტი სარგებლობის მიღებისთვის, ფულის გამორთმევის მიზნით იასიინს უკითხვენ და რა თქმა უნდა მათი უცოდინრობით, სამოთხეში ადგილს გარანტირებულად ჰპირდებიან. ეს კი ყველაზე დიდი შეცდომა და ცოდვაა.

სურა იასიინი სიცოცხლის მშენებლობის სურაა და არა სიკვდილის შემდეგ რაღაცის შენებისა, თუ გვინდა რომ სიკვდილის შემდეგაც გამოადგეს, სიცოცხლეში წავუკითხოთ და დავეხმაროთ მას, რადგანაც სიკვდილის შემდეგ, თუ გინდ უამრავი დაქირავებული ხალხი შეიკრიბოს და ათასობით იასიინი ან სხვა რომელიმე სურა წაკითხონ, ამით სარგებელი არ ექნება მიცვალებულს. ნუთუ ალლაჰი მას არ ეტყვის საიქიოში „ეველალე ქეფე ევლა სუმმე ეველალე ქეფე ევლა“ - „შენ გეკუთვნის, რამეთუ შენ დაიმსახურე!

ასე, რომ შენ გეკუთვნის, რამეთუ შენ დაიმსახურე!“

მაგრამ პირველ რიგში ამის ცოდნა და გაგება ჩვენ გვჭირდება ყველაზე მეტად. დღეს ჩვენს ირგვლივ არსებული ყოველგვარი ქაოსი უცოდინრობის ბრალია. (ძალიან ბევრი მაგალითის მოყვანა შეიძლება).

ია-სიინ! ჰაა-მიიმ! ელიფ-ლაამ-რა! და ა.შ. ეს უბრალო ასოებია. ეს ასობ-გერები ყურანში 29 სურას თავშია და 14 სახისაა. სხვადასხვა განმარტებები აქვს. ყველაზე მისაღები მნიშვნელობაა, რომ მე მის მნიშვნელობას ვერ ჩავწვდი, რადგანაც სხვადასხვა მოსაზრებები არსებობს მათ შესახებ.

۱. ايس

იასიინ! - ეი ადამიანო! ან ეი - შუამავალო! ან ყველა ადამიანს გულისხმობს უდიდესი ალლაჰი. უდიდესი ალლაჰი, ამ სურას იწყებს ფიცით, ის იფიცება ყურ'ანზე,

۲-۳. اِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ

„ვფიცავ, საოცრებებით აღსავსე ყურ'ანს!“ შენ ჭეშმარიტ გზაზე დგახარ.

სიტყვა „ჰააქიმ“ საოცრების მნიშვნელობას იძენს, ასევე ძლევამოსილს ნიშნავს. თავით ბოლომდე საოცრებებით სავსეა ყურ’ანი, ან კიდევ, როგორც უდიდესი ალლაჰი ძლევამოსილია, ასევე ძლევამოსილია ყურ’ანიც. მასში არ მოიპოვება ადამიანის არცერთი სიტყვა და არცერთი ასოც კი. მასში არ არის გამოკლებული არცერთი სიტყვა და არცერთი ასო. ისეა დალაგებული მასში წინადადებები, სიტყვები და ასოგერები, რომ ისინი ერთმანეთის შესაბამისია. მათი მნიშვნელობები ყველა დროის მოთხოვნილებებს აკმაყოფილებს.

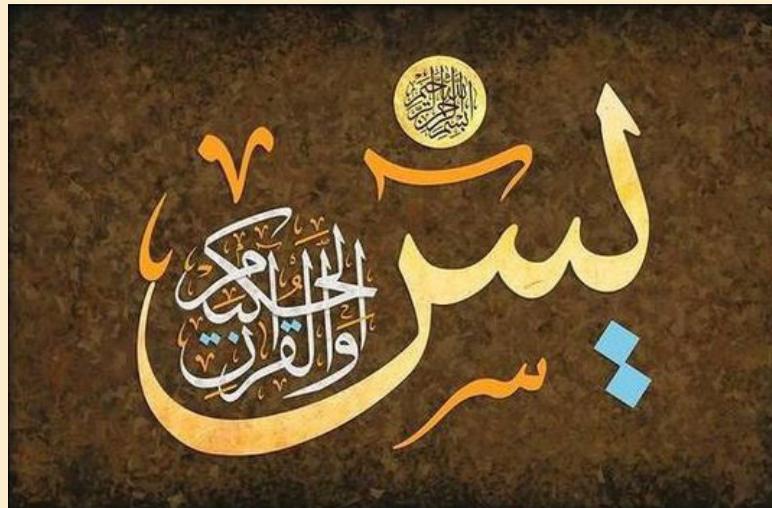
ჰაქიმ-ი, ამავედროულად ძლევამოსილ ყურ’ანს ნიშნავს, თუ ჩვენ ამ ყურ’ანით ვიხელმძღვანელებთ, გადავარჩინთ საკუთარ თვს ამქვეყნადაც და საიქიოშიც.

ჩვენს საყვარელ შუამავალს, რადგანაც იმ დროინდელი ურწმუნოები უარჰყოფდნენ, ალლაჰი იფიცება ამ ყურა’ნზე, რომ შენ ნამდვილად წარგზავნილი შუამავლებიდან ხარ (ადრეც იყო შუამავლები წარგზავნილი, შენ ბოლო შუამავალი ხარ) და ნამდვილად სწორ გზას ადგახარ.

٤. عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

ჭეშმარიტ გზაზე ადგახარ. შენი ამ გზაზე წამყვანი, საოცრებებით სავსე ყურ’ანია. რა თქმა უნდა ჩვენც გვინდა, ჭეშმარიტი გზით სიარული და ამას ლოცვისას, დღეში რამდენჯერმე ვთხოვთ და ვევედრებით ალლაჰს: „მხოლოდ შენ გცემთ თავყვანს და მხოლოდ შენგან ვითხოვთ შეწვევას, გვატარე სწორი გზით“. ჩვენ ამდენად თავისუფალი ვართ. ჩვენ, არც ერთი ადამიანის გავლენის ქვეშ არ ვართ და არც უნდა ვიყოთ. ჩვენს გენებში არსებობს ალლაჰის მიმართ დამოკიდებულების არსებობა. ამიტომ ალლაჰის დაკანონებულის მიხედვით უნდა ვიცხოვროთ, თორემ თუ ადამიანების კანონებით ვიცხოვრებთ მივიღებთ იგივე მდგომარეობას, რაც დღეს არსებობს.

ჩვენი მოთხოვნა, ამ შემთხვევაში უფრო ფართო მცნებაა, რადგანაც ჩვენ, იმ ჭეშმარიტ და სწორ გზაზე ყოფნას ვითხოვთ, რო-

მელიც ალლაჰმა შუამავალს დაფიცებით დაუმტკიცა. ეს უდიდესი ალლაჰის გზაა, ეს ყურა’ნის გზაა.

ყველას, მისი გზა, რომლითაც დადის სწორი ჰგონია, ჩვენ ვისი გზით უნდა ვიაროთ? ყურ’ანში უდიდესი ალლაჰი ურთიერთობებს, შესტებს, მიმიკებს გვასწავლის ყველასთან და ყველაფერთან მიმართებით. და ამ ყველაფრის შესრულებაში ნიმუშად შუამავალს გვაცნობს, ასე რომ ყურ’ანთან ერთად შუამავლის ცხოვრებაც კარგად უნდა შევისწავლოთ და ურთიერთობები მის მიხედვით უნდა ავანყოთ.

٥. تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ

-ზემოვლინებული ძლევამოსილისა, მონყალისა. ალლაჰის ორი სახელი, ორი თვისება გვერდი-გვერდაა მოხსენიებული ამ აიათში, მართალია ალლაჰი ძლევამოსილია, მაგრამ მისი ნყალობა ყველაფერზე ზედაა. მისი გარდმოვლენილი აიათებით ჩვენ ნყალობის კალთას გვაფარებს, ის ყველანაირი სარჩოთი გვანებივრებს, მისი მითითებებით და ბრძანებებით სამოთხისათვის გვამზადებს. სულიერებას გვილამაზებს, რომელიც გარედანაც უნდა გამოჩნდეს.

٦. لِنُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ

რათა შეაგონო ხალხი, რომელთა მამები არავის შეუგონებია, რამეთუ ისინი დაუღვევარნი არიან.

ისა შუამავლის შემდეგ, საკმაოდ დიდი დრო გავიდა და ადამიანები ასცდნენ სწორ გზას, ალლაჰის შესახებ მათ ქადაგება სჭირდებოდათ, რომ ჩვენ შუამავლის თანამიმდევრები ვართ, ეს წიგნი ჩვენთვის გარდმოველინა, ანალოგიურად ჩვენც მქადაგებლები უნდა ვიყოთ, სწორედ, ამ წიგნმა უნდა გადაარჩინოს ისინი. ამ წიგნის ჩამოსვლის შემდეგ დაკანონდა მასზე და შუამავალზე მიყოლა. განკითხვაც, მხოლოდ ამ წიგნის მიხედვით იქნება.

۷-۸. لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلٰى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۷﴾ اِنَّا جَعَلْنَا فِيْ اَغْنَاقِهِمْ اَغْلَالًا فَهِيَ اِلٰى الْاَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُونَ

ვფიცავ, სისრულეში მოვიდა სიტყვა უმეტესზე, რამეთუ მათ არ ირწმუნეს!... უეჭველად, ჩვენ დავადეთ მათ კისრებზე ბორკილები ნიკაპამდე, ამიტომაც თავები აღმა აქვთ აწეულნი!

ყურანის მოვლენით ალლაჰმა დააკანონა, რომ ვინც მას და მის შუამავალს მიჰყვება, სამოთხით დააჯილდოვდება, ხოლო ვინც, არც ყურანს, არც წინა შუამავლებს და არც ბოლო შუამავალს არ მიჰყვება, მას დასჯის ჯოჯოხეთის მწვავე ცეცხლით.

ალლაჰმა იცის ყველაფერი, მან გვამცნო, რომ ადამიანთა უმეტესობა არ ირწმუნ-

ნებენ და სისრულეში მოვიდა სიტყვა უმეტესზე, რაც ნიშნავს საიქიოში მათ დასჯას ვინც არ ირწმუნა, სწორედ ასეთებზეა ეს ნათქვამი. მაგრამ არანაირი სხვაობა არ არსებობს მათ შორის, ვინც ირწმუნა და არაფრის გამკეთებელია.

ურწმუნოებამ, კერპთაყვანისმცემლობამ, ადამიანებს ცუდი ქმედებებისკენ უბიძგა. მათ დაადგინეს საკუთარი კანონები და ამ კანონების ტყვედ თვითონვე იქცნენ. ამ ტიპის ადამიანები დღესაც გვხვდება, როცა მათ ისლამის შესახებ ესაუბრები, თავანუელი გეუბნებიან: თქვენ რომელ საუკუნეში ხართ? ამავეს იძახდნენ მე-14 საუკუნის წინ. მათი აზროვნება არ შეცვლილა, მხოლოდ ის შეიცვალა, რომ აქლემებით მოსიარულენი, დღეს მანქანებით დადიან. მზე ისევ აღმოსავლეთიდან ამოდის და იგივე ჰაერს ვსუნთქავთ დღესაც.

არ შეცვლილა ადამიანებთა მედიდურობა, აბსოლიტურად ერთნაირია, სწორედ ეს მედიდურობა აქვთ კისრებზე ბორკილების სახით დაკიდული და თავები მაღლა აქვთ აწეული, დაბლა ვერაფერს ხედავენ.

۹. وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ اَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ

დავადგინეთ ზღუდე მათ წინ და ზღუდე მათ უკან, ამგვარად შევფუთეთ, უკვე ვერღა დაინახავენ!

იქნებ მათი არჩევანის გამო, წინ რა ელოდებათ ვერ ხედავენ, ისინი ვერც წინ არსებულ ხიფათებს ხედავენ, რომ წინ სასაფლაოა, აღდგომის დღეა, სასწორია, სირატის ხიდია, სრული განკითხვაა.

ვერც იმას ხედავენ თუ წარსულში რა დაემართათ ურწმუნოებს, როგორ განადგურდა სხვადასხვა ტომები, რომლებმაც ალლაჰს თელალას გზას გადაუხვიეს. (ადის და სემუდის ტომები, სალიჰის და ნუჰის ხალხი და ა.შ.).

ვისაც თვალეზე ფარდა აქვთ ჩამოფარებული ისინი ვერაფერს ვერ დაინახავენ.

ისინი ამქვეყნიურმა სიყვარულმა იმდენად დააბრმავა, რომ მხოლოდ მასზე ფიქრობენ.

١٠. وَسَاءَ عَلَيْهِمْ أَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

სულერთია მათთვის შეაგონებ თუ არ შეაგონებ, ისინი მაინც არ ირწმუნებენ!

ეს ბრძანება არ ნიშნავს, რომ ჩვენ შეგონება უნდა შევამჩიროთ, რადგან არც შუამავალმა და არც ჩვენ არ ვიცით, ვინ ჩასწვდება ჭეშმარიტებას, ვალდებულნი ვართ ყველას აუხსნათ ის დაუღალავად. მე ჩემი საქმე გავაკეთე, რამდენჯერმე ავუხსენი, ამის შემდეგ რაც უნდა ის გაუკეთებია, ამის თქმის უფლება არ გვაქვს. ამ საქმეს ბოლომდე უნდა ჩავაყვებო.

١١. إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْعَلِيمَ
فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ

მხოლოდ შეაგონებ, ვინც მიჰყვება შეხსენებას და შიში აქვს უხილველად მონყალისა. მაშ, ახარე მას მიტევება და საზღაური კარგი!

ეი, შუამავალო! ვინც მიჰყვება შენს შეხსენებას! რას ნიშნავს ეს? რა არის ზიქრი? ზიქრი ყურ'ანია. ანუ უნდა მივხვდეთ, რომ ყურანის ნაკითხვის, მისი მიხვედრის გარეშე ვერ ვიცხოვრებთ, სამოთხეს ვერ მოვიპოვებთ, ვალდებულნი ვართ ცხოვრება დავეგემოთ ყურანის მიხედვით, აი ზუსტად ვინც ასე დაგვემავს, მხოლოდ ისინი გაიგებენ შენსას შუამავალო, მხოლოდ ისინი მოგისმენენ, ასევე ვისაც შიში აქვს მონყალისა და მწყალობელის და ფიქრობენ, ნეტავი ალლაჰი არის თუ არა ჩვენგან კმაყოფილი?

თანამიმდევართაგან ერთ-ერთი შუამავალს ეკითხება: „ეი, შუამავალო! მე სანამ რწმენას მივიღებდი, მუდამ კეთილი საქმეებით ვიყავი დაკავებული. ნეტავი იმ საქმეებისაგან სარგებელს მივიღებ? - მივიღია უკვე,“ უპასუხა შუამავალმა.

პატივისცემა, თავმდაბლობა და თავაზიანობა, პირველ ეტაპზე უნდა დააყენოს

ადამიანმა, სწორედ ასეთი ადამიანების რწმენა - წრფელი და მტკიცე.

ძვირფას ომარს და ებუ ჯეჰილს შორის სწორედ ეს განსხვავება ყოფილა. როცა შუამავალი საუბრობდა ძვირფასი ომარი სულ ეუბნებოდა ებუ ჯეჰილს: მოვუსმინოთ, რაც მისაღებია მივიღოთ, რაც არაა მისაღები - უარვყოთ. მაგრამ ებუ ჯეჰილი ყოველთვის უხეშად პასუხობდა: არ უნდა მოვუსმინოთ, მისი ყველა სიტყვა უნდა უარვყოთ. ძვირფასი ომარის გენში არსებულმა ამ სიმართლემ, ისლამის მიღება არგუნა წილად.

١٢. إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ

უეჭველად, ჩვენ ვაცოცხლებთ მკვდრებს და ვწერთ, რაც წაიმძღოლეს და რა ნიშანიც დატოვეს მათ. და ყველაფერი ჩვენ აღვრიცხვით ცხად დავთარში.

წინა აიათს განმარტებას უკეთებს ეს აიათი, „მკვდრებს გავაცოცხლებთ“ შუამავალო, იმედი გქომდეთ მათი გულები მკვდარიც რომ იყოს ჩვენ გავაცოცხლებთ, შენ შეგონება არ შეწყვიტო. ჩვენ, როგორც კი შევნიშნავთ, შევატყობთ მას წინსვლას ჩვენსკენ, მაშინვე სიცოცხლეს მივცემთ, მათ მკვდარ გულებს. ჩვენ, ადამიანთა ქმედებებს აღვრიცხვავთ, როგორც სიცოცხლეში, ასევე სიკვდილის შემდეგ, მისი დატოვებული საქმეების გაგრძელების შესახებ. სამი ადამიანის სიკვდილის შემდეგ მათ წიგნაკებში სიკეთეების აღრიცხვა გრძელდება: ხეირიანი შვილის დამტოვებელის, ხეირიანი საქმის გამკეთებელის და ხეირიანი ცოდნის სხვაზე გადამცემის. ეს ყიამეთ სურაშიც არის გადმოცემული.

يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ بِيَوْمِئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ

„იმ დღეს ეცნობება ადამიანს რა წაიმძღვარა და რა გადადო!“

გაგრძელება შემდეგ ნომერში...

შირქი ყველაზე დიდ ცოდვას

ბადრი შანთაძე

დიდება ალლაჰს, მისი სალამი კი უკანასკნელ შუამავალ მუჰამმედს!

შირქი ანუ ალლაჰის თანაზიარობა უთუოდ ყველაზე დიდი ცოდვაა მუსლიმისთვის.

თავად უზენაესი ალლაჰი წმინდა ყურანში ბრძანებს:

„და ვინც ალლაჰს თანამოზიარეს დაუდგენს, უეჭველად უდიდეს ცოდვაში ჩავარდება“. (სურა ნისა, 48)

მუსლიმისა და ბუჰარის გადმოცემებში აბდულლაჰ ბინ მესუდი ამბობს: „ალლაჰის შუამავალს ვკითხე: ალლაჰის შუამავალს ყველაზე დიდი ცოდვა რა არის? -მან მიპასუხა: „რაიმეს გაღმერთება, რადგან მხოლოდ ალლაჰია შენი ღმერთი და გამჩენი.“

შირქი არის ღვთისმსახურება გაღმერთებულ არსებებზე.

უზენაესი ალლაჰი ბრძანებს: „უთხარი: მებრძანა, თავყვანი ვსცე მხოლოდ ალლაჰს და არ დაფუდგინო მას მოზიარე...“ (სურა რადი, 36)

ქაჰფის სურას 110-ე აიათში კი ასეა ნაბრძანები: „მაშ, ვინც სასოებს თავის უფალთან შეხვედრას, მაშინ მართალი საქმე აკეთოს და ნუ დაუდგენს ზიარად თავყვანისცემაში თავის ღმერთს ნურავის!“

შირქი ჩაგვრის მწვერვალია:

უზენაესი ალლაჰი ბრძანებს: „ლუყმან-მა თავის შვილს ხომ უთხრა დარიგებით: შვილო ნუ გაუხდი ალლაჰს თანაზიარს, ვინაიდან ეს უდიდესი ტირანიაა.“ (სურა ალრაფი, 191)

ალლაჰი მასაზრდოებელია, ხოლო შირქი მის ნაცვლად სხვისადმი მადლიერებაა.

ნაჰლის სურას 73-ე აიათში კი ასეა ნაბრძანები: „და ისინი ეთაყვანებიან ალლაჰის გარდა სხვას, რომელთაც არ ხელწიფებათ მათთვის სარჩოს მიცემა არც ცათა შინა და არც ქვეყანასა ზედა, და არ შეუძლიათ მათ.“

მორწმუნენო! ვინაიდან შირქი უდიდესი ცოდვაა, ალლაჰის სასჯელი ცხადია მათთვის, ვინც რაიმეს მის თანაზიარად თვლიან.

სასჯელი კი ასეთია:

პირველი: თუკი არ მოხდება დროული მონანიება, ღვთისმსახურის ლოცვა, მარხვა, ჰაჯი და ზექათიც მიღებული არ იქნება.

„უზენაესი ალლაჰი ბრძანებს: და ვფიცავ, ზეშთაგეგონა შენ და იმათ, რომელნიც იყვნენ შენს უწინ: „თუკი დაუდგენ (ალლაჰს) თანაზიარს, უთუოდ, ამაო გახდება შენი საქმენი და უსათუოდ, აღმოჩნ-

დები წაგებულთა შორის." (სურა ზუმერი, 65)

მეორე: თუკი მონანიების გარეშე მოკვდება, ალლაჰი მას შირქს არ მიუტევებს, თუნდაც ელოცა, ემარხა, ზექათი გადაეხადა და ჰაჯი გამხდარიყო, ან კიდევ საკუთარი თავი მუსლიმად ჩაეთვალა.

სურა ნისას 48-ე აიათში ნაბრძანებია: „და ვინც ალლაჰს თანამოზიარეს დაუდგენს, უეჭველად უდიდეს ცოდვაში ჩავარდება.“

ცნობილი ჰადისის სწავლულები, ბუხარი და მუსლიმი გადმოგვცემენ აბუ ზერრის ჰადისს, რომელშიც ალლაჰის შუამავალი გვიყვება: „მე გამომეცხადა ჯიბილი და მითხრა: ახარე შენს ხალხს, მათ ვისაც შირქი არ ეხება, ყველა სამოთხეში მოხვდება. მე ვკითხე: ჯიბილი! ისინიც, ვინც იქურდა ან იმრუშა? - მითხრა: „დიახ“. - გავუმეორე - „ისინიც, ვინც იქურდა ან იმრუშა? - მითხრა: „დიახ“. - კვლავ გავუმეორე - „ისინიც, ვინც იქურდა ან იმრუშა?“ მითხრა: „დიახ, და ისინიც, ვინც სასმელით შესცდნენ.“

მესამე: ალლაჰი ჯოჯოხეთში ჩაჰყარის და ურწმუნოთა სასჯელს დაადებს მათ, ვინც მიუხედევად თავიანთი ლოცვის, მარხვის, ზექათის, ჰაჯისა და რწმენის ალლაჰის მოზიარედ სხვას აღმერთებდნენ.

უზენაესი ალლაჰი მათ შესახებ ბრძანებს: „...უეჭველად, ვინც ალლაჰს თანაზიარს გაუხდის, იმას აუკრძალა ალლაჰმა სამოთხე და მისი თავშესაფარი ცეცხლია. და არ ეყოლებათ უსამართლონთ შემწენი.“ (სურა მაიდა, 72)

მეოთხე: ვერავინ შეძლებს მათზე დახმარებას, ან შუამდგომლობას, ვინც ალლაჰის გარდა სხვას ღმერთად მიიჩნევს.

ყურანში ვკითხულობთ: „უკვე არ არგებთ მათ შუამდგომლობა შუამდგომელ-

თა. (ანგელოზები, შუამავლები და სხვები).“

(სურა მუდდესირი, 48)

ბუჰარი გადმოგვცემს ებუ ჰურეირას ჰადისს, რომელშიც შუამავალი ბრძანებს: „განკითხვის დასრულების შემდეგ უზენაესი ალლაჰი თავისი მონყალებით მიმართავს ანგელოზებს იმ ჯოჯოხეთით დასჯილთა თაობაზე, რომელთა ცოდვებს შირქი არ უძლოდა და დაავალებს მათ ცეცხლიდან გაყვანას. ანგელოზები მათ ჯოჯოხეთში სეჯდის მიერ დატოვებული კვალით გამოიცნობენ, ვინაიდან ცეცხლი მათ დაუნვავეს ყველა ადგილს, გარდა სეჯდის ნაკვალევისა და გაიყვანენ ჯოჯოხეთიდან.“

მუსლიმის მიერ გადმოცემულ აბუ ჰურეირას ჰადისში კი ალლაჰის შუამავალი ბრძანებს: „ყველა შუამავალს აღსრულებადი ლოცვა აქვს. ჩემ გარდა ყველამ ისარგებლა ამ წყალობით. მე განკითხვის დღეს მინდა დავლოცო ჩემი ხალხი, ისინი, ვინც ალლაჰის გარდა არაფერს ეთაყვანებიან (ღმერთად არ გაიხდიან), რადგან ჩემი შუამდგომლობა მათი სამოთხით დაჯილდოების შესახებ დაკმაყოფილდება.“

ბევრია მუსლიმი, ვინც უმეცრებით შეიძლება შირქის უზნეობაში მოჰყვეს.

უზენაესმა ალლაჰმა მუსა შუამავლის ხალხთაგან ზოგი ზღვაში დახრჩობას, ზოგი კი ფარაონისგან გადაარჩინა. ამის მიუხედავად, მათ მაინც საგნები გააღმერთეს: „ხოლო გადავიყვანეთ ისრაილის შვილნი ზღვაზე და გადააწყდნენ ხალხს, რომელნიც თავიანთ კერპებს ეთაყვანებოდნენ. უთხრეს: ჰეი, მუსა! დაგვიდგინე ჩვენ ისეთი ღვთაება, როგორი ღვთაებებიც ჰყავთ მათ. მიუგო: უეჭველად, თქვენ ხართ ხალხი, რომელნიც ვერ არჩევთ კარგსა და ცუდს. უეჭველად, გასანადგურებელია ის, რასაც ადგანან ეგენი და ფუჭია ის, რასაც აკეთებენ. უთხრა: განა ალლაჰის მაგივრად სხვა ღვთაება ვისურვო თქვენთვის, როცა

„და გიბრძანებთ არ გაიღმერთოდ შუამავლები და ანგელოზები. განა გიბრძანებთ რწმენის უარყოფას მუსლიმად შედგომის შემდეგ?“

(სურა ალი ღიმრანი, აიათი 80)

მან აღმატებულ გყოთ თქვენ სამყაროთა ზედა?" (სურა არაფი, 138-140)

შირქის წინაპირობაა ყველა ის გარემოება, რომელსაც უზენაესი ალლაჰი გვიკრძალავს.

შირქი შეიძლება გამოიხატოს:

პირველი: უზენაეს ალლაჰთან ერთად, ან მის გარეშე შუამავლებსა და ანგელოზებზე ღვთისმსახურებით:

„და არც ის, რომ ებრძანოს თქვენთვის: ანგელოზი და შუამავალნი გაიხადოთ ღმერთებად. განა გიბრძანებთ ურწმუნოებას იმის მერე, რაც მუსლიმნი გახდით თქვენ?!“ (სურა ალი ღიმრანი, აიათი 80)

მეორე: უზენაეს ალლაჰთან ერთად, ან მის გარეშე წმინდანებსა და მართლმორწმუნეებზე ღვთისმსახურებით: „მათ დაიდგინეს ღმერთებად თავიანთი მნიგნობრები და ბერები, ნაცვლად ალლაჰისა, ასევე მესიჰი, ძე მარიამისა. და მათ არ ბრძანებიათ თავყვანისცემა, გარდა ერთი ღმერთისა. არ არსებობს ღვთაება, გარდა მისი. დიდება მას! შორსაა მისგან, რასაც მოზიარედ უდგენენ!“ (სურა თევბე, 31)

„და თქვეს (ნოეს ხალხმა): არ მიატოვოთ თქვენი ღვთაებები: არც ვედდი და არც სუვალი, არც იელუსა, არც იელუყე და არც ნესრა.“ (სურა ნუხი, 23)

ვადდა, სუვალი, იალუსი, იაყუსი და ნასრი იყვნენ მართლმორწმუნეები ნუჰ შუამავლის დროს.

მესამე: უზენაეს ალლაჰთან ერთად, ან მის გარეშე ხეებსა და ქვებზე ღვთისმსახურებით: „(კერპთაყვანისმცემლებო! ეს ღმერთები) ლათი და ლუზბა თვითონ ხომ ნახეთ? ან მესამე მენათი? (ნუთუ ამ კერპებს სარგებლის ან ზიანის მოტანა შეუძლიათ, რომ ალლაჰის მოზიარე გახადეთ?)“ (სურა ნეჯმი, 19-20)

მეოთხე: სატანის სამსახურში ყოფნით.

„განა არ უნდა დაუფიქრდეთ, (რატომ ეთაყვანებით) ლათსა და ლუზას? და სხვას, მესამეს - მენათს?“ (სურა იასინი, 60-61)

სატანა ადამიანებს გამოეცხადება ადამიანის ფორმით და მათივე ხმით ესაუბრება:

აბუ ტუფეილეს მიერ გადმოცემულ ჰადისში ვკითხულობთ: „სატანა ლუზას კერპთან ქალის ფორმით გამოჩნდა. ჰალიდმა ჯერ ის მოკლა, შემდეგ ალლაჰის შუამავალთან მივიდა და აცნობა. ალლაჰის შუამავალმა თქვა: ლუზბა სწორედ ის არის.“

ბუჰარის გადმოცემაში ნათქვამია, რომ სატანა ადამიანის ფორმით, აბუ ჰურეირეს ეახლა და სამი დღე მას ესაუბრა. ალლაჰის შუამავალმა ეს რომ გაიგო, მას ასე უთხრა: „აბუ ჰურეირა! იცი თუ არა ვის ესაუბრებოდი სამი დღე?“ - მან მიუგო: „არა!“ - ალლაჰის შუამავალმა კი უთხრა: „ის სატანა იყო.“ სატანა ისე აბრმავებს ადამიანებს, რომ ის მათ მიცვალებულების ხმა და სახე ჰგონიან.

ალლაჰმა დაგვიფაროს შირქის, სატანისა და სხვა მსგავსი უბედურებისგან. ამინ!

ყველა ტკივილი - სიმწარე ერთნაირად მტკივნეულია

ზეპურ სოზრავანიძე

ოდესმე სიმწარე გინახავთ? დიდი ტკივილი განგიცდიათ? საყვარელი ადამიანი დაგიკარგიათ? გინახავთ ახლობელის დაკარგვა? სასონარკვეთილი ყოფილხართ? ოდესმე უიმედოდ დაელოდეთ? ღრმად დაგიღვრიათ ცრემლები? გრძნობთ დედის ცრემლებს, რომელმაც შვილი დაკარგა? გსმენიათ ბავშვის სლოკინი, რომელმაც დედა დაკარგა? თუ გინახავთ ფეხშიშველი და მშიერი, საკონცენტრაციო ბანაკებში, კარვებში მოხეტიალე ბავშვების ცრემლები? შეესწარით დედის ცრემლებს, რომელიც დღისით დნება ტკივილსა და სასონარკვეთილებაში, რომ ვერ შოულობს ერთ ნაჭერ პურს თავისი შვილებისთვის? წარმოგიდგენიათ მამის დაღლილობა, რომელიც ვერ იცავს თავის ქვეყანას, ქონებას, ოჯახს და არ ოცნებობს ხვალინდელ დღეზე? ქალის სასონარკვეთა, რომელმაც ქმარი დაკარგა? ან კაცის მარტოობა? რას გრძნობდით, როცა დაინახეთ დედის ვულკანივით ადიდებული ცრემლები, რომელმაც შესწირა თავის ახალგაზრდა გმირი თავისივე ქვეყანას?

ცეცხლი იწვის და წვავს იმ ადგილს, სადაც ის ვარდება. ტკივილი ღრმად მიდის. ყველანაირი ტკივილისთვის ერთი და იგივე ცრემლები იღვრება. ის წვეთები, რომლებიც იზადება ჩვენი სულის სიღრმიდან, იწყება ჩვენი ადამიანობის შადრევნებიდან და იღვრება ჩვენი თვალებიდან.

ცრემლები, რომლებიც ჩანჩქერივით მიედინება ლოყებზე. იგივე ცრემლია შავკანიანში, ყვითელკანიანსა თუ თეთრში. ეს ყოველთვის ერთნაირია პატარასა და დიდში, მამაკაცებსა და ქალებში. მაგალითად, სომალელი დედის ცრემლებიც იგივეა, რაც არაკანის, სირიელი დედის ცრემლები.

სტამბოლელი ბავშვისა და ლონდონის, პეკინისა და ბერლინის ბავშვის დაღვრილ ცრემლებში განსხვავება არ არის. აღმოსავლეთი-დასავლეთი, აზია-ევროპა, არ აქვს მნიშვნელობა, ტკივილი, როცა მოდის, გულს ხვრეტს.

მიუხედავად იმისა, რომ ლაზაში ყოველდღიურად ათობით ადამიანი იღუპება, განა არ არის ის ტკივილი, რომელიც მას უკან ტოვებს? დარწმუნებული იყავით, სირიელების, სომალელების და არაკანელების ტკივილი არ არის ნაკლები. რადგან მათაც ჰყავთ გულჩათხრობილი დედები, მამები, და-ძმები, ცოლები და შვილები. ისინიც ადამიანები არიან. მათ ასევე აქვთ გული, რომელიც გრძნობს.

მოდი შევეცადოთ ეს ტკივილი ცოტათი შევიგრძნოთ, საკუთარ გულთან ახლოს მივიტანოთ. მოდით, შევარბილოთ ჩვენი გამაგრებული გულები სხვების ტანჯვის გაზიარებით. ცრემლები რეცხავს ადამიანებს. ნახეთ რამდენი რამე შეიცვლება მერე.

თუ ადამიანს სტკივა, ის ცოცხალია. თუ სხვის ტკივილს გრძნობს, ის ადამიანია. იმისთვის, რომ იგრძნოს, უნდა შეეძლოს ჩუმი ტირილის მოსმენა. საკმარისია ჩვენი გულები არ იყოს ყრუ.

როდესაც კაცობრიობა თავს მთლიანობაში გრძნობს, ტკივილი შემცირდება. "ჩვენ ან ბუნებით თანასწორი ვართ, ან რელიგიით ძმები ვართ", - ამბობს წმინდა ალი.

ჩვენ უნდა შევინარჩუნოთ ბუნებრივი თანასწორთა პატივი, ღირსება.

ჩვენ უნდა დავიცვათ ბუნებრივი თანასწორთა მორალი.

ჩვენ უნდა დავიცვათ ბუნებრივი თანასწორთა კანონი.

ისევ იგივე ფერი იქნება, მაგრამ შემდეგ სამყაროში ცრემლები არა ტკივილისგან, არამედ ბედნიერებისგან წამოვა.

საბავშვო მკვირდი

იპოვეთ
სურათებს
შორის **7**
ბანსხვაება

ლოცვის კალენდარი

გ
ა
ფ
უნ
დ
ა
რ
ი

სასაბუთო 2022 წ.	კვირის დღეები	ციხკარი	მზის ამოსვლა	შუადღის ლოცვა	სამწიფის ლოცვა	საღამოს ლოცვა	ძიღის წინა ლოცვა
01	ხუთ	05 00	06 32	13 19	16 59	19 55	21 21
02	პარ	05 02	06 33	13 18	16 58	19 54	21 19
03	შაბ	05 03	06 34	13 18	16 57	19 52	21 17
04	კვირ	05 05	06 35	13 18	16 56	19 50	21 15
05	ორშ	05 06	06 36	13 17	16 55	19 49	21 13
06	სამ	05 07	06 37	13 17	16 54	19 47	21 11
07	ოთხ	05 08	06 38	13 17	16 53	19 45	21 09
08	ხუთ	05 10	06 39	13 16	16 52	19 43	21 07
09	პარ	05 11	06 40	13 16	16 51	19 42	21 05
10	შაბ	05 12	06 41	13 16	16 50	19 40	21 03
11	კვირ	05 14	06 42	13 15	16 49	19 38	21 01
12	ორშ	05 15	06 43	13 15	16 48	19 37	20 59
13	სამშ	05 16	06 44	13 15	16 47	19 35	20 57
14	ოთხ	05 17	06 45	13 14	16 45	19 33	20 55
15	ხუთ	05 19	06 46	13 14	16 44	19 31	20 53
16	პარ	05 20	06 47	13 13	16 43	19 30	20 51
17	შაბ	05 21	06 48	13 13	16 42	19 28	20 49
18	კვირ	05 22	06 49	13 13	16 41	19 26	20 48
19	ორშ	05 23	06 50	13 12	16 40	19 24	20 46
20	სამშ	05 25	06 51	13 12	16 39	19 23	20 44
21	ოთხ	05 26	06 52	13 12	16 37	19 21	20 42
22	ხუთ	05 27	06 53	13 11	16 36	19 19	20 40
23	პარ	05 28	06 54	13 11	16 35	19 17	20 38
24	შაბ	05 29	06 55	13 11	16 34	19 16	20 36
25	კვირ	05 31	06 57	13 10	16 33	19 14	20 34
26	ორშ	05 32	06 58	13 10	16 31	19 12	20 33
27	სამშ	05 33	06 59	13 10	16 30	19 11	20 31
28	ოთხ	05 34	07 00	13 09	16 29	19 09	20 29
29	ხუთ	05 35	07 01	13 09	16 28	19 07	20 27
30	პარ	05 36	07 02	13 09	16 26	19 05	20 25

ქ. ბათუმი, სახელის I შესახვევი №-1
 მობ: +995 593 73 58 93 / +995 593 52 93 55
 Tel/Fax: +995 (0422) 24-04-65 E-mail: sadafond@hotmail.com
 f- საქართველოს ახალგაზრდებზე დახმარების ასოციაცია

Khakhuli I Alley №1, Batumi, Georgia
 მობ: +995 593 73 58 93 / +995 593 52 93 55
 Tel/Fax: +995 (0422) 24-04-65 E-mail: sadafond@hotmail.com
 f- sadageorgia